

25/11/2019

Afrapportering fra det midlertidige udvalg vedrørende digital sundhed og transformation af sundhedsvæsenet

1. Indledning

Regionsrådet nedsatte i december 2018 et midlertidigt udvalg vedrørende digital sundhed og transformation af sundhedsvæsenet.

Region Midtjylland har en vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Det betyder dels, at der skal tages hensyn til den enkelte patients behov og den enkeltes forudsætninger for at få gavn af sundhedsydelse. Det betyder også, at sundhedsvæsenet hele tiden skal udvikle sig. Det skal løbende leve op til nye krav om kvalitet og tilgængelighed, og der skal økonomiseres med ressourcerne. Region Midtjylland er derfor i færd med en fortsat transformation af sundhedsvæsenet, hvor udviklingen af partnerskaber med patienter og regionens andre samarbejdspartner bliver en central drivkraft. På den baggrund har udvalget haft til formål at følge den igangværende transformation af sundhedsvæsenet, som øget brug af digitale sundhedsløsninger understøtter.

Udvalget har afholdt 5 møder i perioden fra marts til november 2019. Udvalget har haft følgende sammensætning:

- Erik Vinther (V) (formand)
- Mette Valbjørn (A) (næstformand)
- Birgit Marie Christensen (A)
- John G. Christensen (A)
- Steen Jakobsen (V)
- Christian Møller-Nielsen (V)
- Hanne Roed (B)

2. Temaer i udvalgets arbejde

Regionsrådet har i de seneste års budgetaftaler igangsat en transformation af sundhedsvæsenet, der over en årrække skal sikre de nødvendige forandringer på sundhedsområdet med henblik på at kunne imødekomme det demografiske pres, som følger af, at der kommer flere ældre, at der er mangel på arbejdskraft, at der er et øget behandlingsbehov, og at der generelt er flere behandlingsmuligheder i sundhedsvæsenet. Udvalget har i den sammenhæng haft fokus på den teknologiske og digitale udvikling i sundhedssektoren, og herunder hvad denne udvikling betyder for patienter og medarbejdere.

Udvalget har valgt at strukturere sit arbejde med afsæt i Region Midtjyllands digitaliseringsstrategi, som skal bidrage til, at det bliver lettere at være bruger af sundhedsvæsenet og lettere at være medarbejder.

Patientperspektiv

Udvalget har undersøgt, hvordan anvendelse af digitale og teknologiske løsninger samt patientrapporterede oplysninger kan bidrage til at understøtte, at hospitalerne med deres indsats skaber værdi for patienten. Med udgangspunkt i en række konkrete løsninger har udvalget været optaget af, hvordan teknologi kan gøre det lettere for patienter at være aktør i egne forløb og desuden give større tilgængelighed og fleksibilitet. Udvalget har blandt andet fokuseret på Region Midtjyllands telemedicinske indsats, der stræber mod, at patienter skal kunne få effektiv behandling og målrettet støtte i eget hjem. I forlængelse heraf har der været en særlig optagethed af de telemedicinske indsatsers evne til at give patienter øget information om sundhed og til derigennem at klæde patienter endnu bedre på til at kunne forebygge og mestre egen sygdom – naturligvis i et tæt samarbejde med det sundhedsfaglige personale.

Medarbejderperspektiv

Udvalget har desuden haft et stort fokus på de udfordringer, medarbejdere og ledere står med ude i klinikken, og hvordan den teknologiske og digitale udvikling i sundhedssektoren kan understøtte sundhedspersonalets opgaveløsning. Udvalget har undersøgt løsninger, hvor teknologi gør det muligt for sundhedsfaglige at transformere sundheds tilbud, således at der kan leveres en mere effektiv behandling af patienter med en uændret eller øget behandlingskvalitet. Der har herunder været fokus på løsninger, der muliggør en bedre planlægning, bedre forløb og frigørelse af personalets ressourcer, og som skaber kapacitet til andre formål. Som et led heri har udvalget også stiftet bekendtskab med, hvordan der arbejdes med dataunderstøttelse i Region Midtjylland, hvor sundhedspersonalet kan få hurtig og let tilgængelig adgang til data og dermed viden om effekter, opfyldelse af mål mv.

Udvalget har i sit virke mødt patienter og sundhedspersonale, der har demonstreret løsninger og fortalt om, hvilken betydning teknologien har i deres hverdag.

Tværasektorielt samarbejde

Udvalget er herudover blevet introduceret til arbejdet med at levere mere sammenhængende digitale sundhedsydelser på tværs af sektorer samt de muligheder og udfordringer, der er forbundet hermed.

3. Anbefalinger

Region Midtjylland har et fortsat behov for at bruge ressourcerne mest muligt effektivt. Sundhedsydelserne må derfor transformeres, og anvendelse af teknologi og digitale løsninger er et bærende element heri. Udvalget bakker derfor naturligvis op om, at ny teknologi og digitale løsninger kontinuerligt bruges til yderligere at effektivisere processerne i sundhedsvæsenet. Udvalget anerkender i den sammenhæng, at der er

behov for, at Region Midtjylland prioriterer investeringer i it, teknologi og nye digitale løsninger

Regionsrådet har vedtaget en digitaliseringsstrategi for Region Midtjylland, hvor de overordnede mål er, at det skal være lettere at være borger og lettere at være ansat i Region Midtjylland. I forlængelse heraf hæfter udvalget sig ved, at en række af de digitale løsninger, som udvalget har fået præsenteret, er lykkedes med på samme tid at bidrage til bedre arbejdsgange for personalet, en mere effektiv ressourceudnyttelse, et mere tilgængeligt sundhedsvæsen for patienterne og en bedre patientoplevelse kvalitet.

Udvalget hæfter sig herudover ved, at erfaringerne helt overordnet er, at hovedparten af patienterne – på tværs af alder og baggrund – kan honorere de nødvendige it-mæssige færdigheder (nogle gange dog ved hjælp fra personale eller nære familiemedlemmer), som de digitale løsninger forudsætter, ligesom patienterne generelt finder det naturligt, at data og teknologi bruges som en del af et behandlingsforløb.

Det ønskes samtidig betonet, at udvalget er opmærksom på, at implementering af nye digitale løsninger tager tid og kræver et stort ledelsesmæssigt engagement og vedholdenhed blandt medarbejdere. Det er derfor væsentligt, at der afsættes ressourcer til implementering, når ny teknologi skal sættes i drift.

Udbredelse og deling af digitale sundhedsløsninger

Udvalget er i forbindelse med sit arbejde blevet præsenteret for en række eksempler på, at Region Midtjylland, alene og i fællesskab med andre, udvikler digitale sundhedsløsninger, som kommer både patienter og medarbejdere til gavn. Det er udvalgets vurdering, at Region Midtjylland – til gavn for patienterne – bør gøre yderligere for at sikre, at disse løsninger og relevante informationer i endnu større omfang udbredes og bringes i anvendelse - både internt i Region Midtjylland og i relationen til eksterne samarbejdspartner. Det er eksempelvis væsentligt, at digitale løsninger og viden går på tværs af region, kommuner og almen praksis, så der kan skabes gode sammenhænge.

Anbefaling: Udvalget anbefaler, at Region Midtjylland igangsætter yderligere initiativer til udbredelse af digitale sundhedsløsninger og deling af viden herom, herunder

- i. at eksisterende digitale sundhedsløsninger i Region Midtjylland deles og udbredes på struktureret vis.*

Udvalget foreslår, at emnet indgår i den kommende sundheds- og hospitalsplan.

Udvalget foreslår, at der eksempelvis sættes fokus på aktiv udbredelse af information om brug af ny teknologi, digitale løsninger og nye arbejdsgange på tværs af afdelinger og hospitaler i regionen.

- ii. at der aktivt arbejdes for at igangsætte initiativer til datadeling på tværs af sektorer.*

Udvalget foreslår, at emnet indgår i den kommende sundheds- og hospitalsplan, og at arbejdet igangsættes i det kommende midlertidige udvalg vedrørende digital sundhed. Det anbefales herunder, at udvalget igangsætter en opstilling af konkrete eksempler, hvor regler vedrørende datadeling forhindrer implementering af løsninger, der kan øge sammenhæng i forløb på tværs af sektorer og give værdi for borgerne.

iii. at Region Midtjylland opfordrer til og bakker op om udarbejdelse af fælles nationale løsninger inden for digital sundhed.

Udvalget foreslår, at regionen aktivt støtter op om, at der udarbejdes fælles nationale løsninger inden for relevante områder, hvor det vil være uhensigtsmæssigt med regionale forskelle – eksempelvis løsning til håndtering af digitalt samtykke.

Digital understøttelse af patientressourcer

En løbende udvikling af partnerskaber med patienter og inddragelse af patientressourcer er en vigtig forudsætning for at muliggøre en fortsat transformation af sundhedsvæsenet. Udvalget vurderer, at eksempelvis de telemedicinske indsatser rummer et stort potentiale i forhold til at give patienter øget og målrettet information om sundhed og derigennem klæde patienter endnu bedre på til at kunne forebygge og mestre egen sygdom.

Anbefaling: *Udvalget anbefaler, at Region Midtjylland sætter fokus på, hvordan teknologi og digitalisering yderligere kan understøtte, at borgere kan tage ansvar for egen sundhed og mestre egen sygdom.*

Udvalget foreslår, at emnet indgår i den kommende sundheds- og hospitalsplan og at arbejdet igangsættes i det kommende midlertidige udvalg vedrørende digital sundhed.

Virtuelle konsultationer og kunstig intelligens

Patienter og sundhedspersonale kan spare tid ved at Region Midtjylland fortsat medvirker til at reducere behovet for, at patienter fysisk skal fremmøde til ambulante besøg, hvor disse kunne være håndteret på anden vis. Der arbejdes allerede med, at relevante ambulante besøg i et vist omfang erstattes af telefonisk kontakt eller sikker mailkorrespondance. Udvalget anbefaler, at der herudover sættes fokus på brugen af kunstig intelligens og virtuelle konsultationer som en effektiv, digital kontaktform mellem patient og sundhedsvæsen. Udvalget vurderer, at dette på sigt kan give både en mere effektiv ressourceudnyttelse og et mere tilgængeligt sundhedsvæsen for patienten.

Anbefaling: *Udvalget anbefaler, at Region Midtjylland i et fremtidsperspektiv arbejder med implementering af kunstig intelligens til varetagelse af patientkontakter, hjemmemonitorering, digitale konsultationer og lign.*

Udvalget foreslår, at emnet indgår i den kommende sundheds- og hospitalsplan, og at arbejdet igangsættes i det kommende midlertidige udvalg vedrørende digital sundhed.